

Πηγή:

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΤΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Σελ.:

23

Ημερομηνία
έκδοσης:

11-01-2026

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΛΟΥΔΗ
desk@iapogevmatini.gr

ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΜΕ ΒΑΡΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

Ολοκληρώνονται το 2026 πρότζεκτ όπως ο αυτοκινητόδρομος Ε65 και η επέκταση του Μετρό Θεσσαλονίκης προς Καλαμαριά, ενώ ανοίγει ο δρόμος για τον τριπλό κόμβο Σκαρामαγκά

Το 2026 μπήκε με τις υποδομές σε ένα κρίσιμο μεταίχμιο, καθώς, σε αντίθεση με το 2025 που λειτούργησε περισσότερο ως έτος προετοιμασίας, διαγωνισμών και τεχνικής ωρίμασης, η νέα χρονιά φέρνει μαζί της ολοκληρώσεις έργων με βαρύ αποτύπωμα, νέες συμβάσεις που αλλάζουν τον χάρτη, αλλά και μεγάλα εργοτάξια που καλούνται να αποδείξουν ότι μπορούν να ξεπεράσουν χρόνιες παθογένειες. Η εικόνα είναι σύνθετη, αφού άλλα έργα κλείνουν έναν κύκλο δεκαετιών, άλλα μπαίνουν επιτέλους στη φάση της κατασκευής, ενώ ορισμένα απαιτούν επιτάχυνση, αν δεν θέλουν να μετατεθούν, ακόμη μία φορά, στο απροσδιόριστο μέλλον.

*** Αυτοκινητόδρομος Ε65.** Η σημαντικότερη παράδοση του 2026 είναι χωρίς αμφιβολία ο αυτοκινητόδρομος Ε65. Με την ολοκλήρωση του τμήματος Καλαμπάκα - Εγνατία ο δρόμος κλείνει οριστικά, συνδέοντας πλέον τη Στερεά Ελλάδα με τη Δυτική Μακεδονία και εντάσσοντας περιοχές που για χρόνια βρίσκονταν εκτός του βασικού δικτύου. Πρόκειται για έργο που ξεκίνησε με αμφισβητήσεις, πέρασε από επανασχεδιασμούς και καθυστερήσεις, αλλά τελικά παραδίδεται ως πλήρες και λειτουργικό σύνολο.

*** Μετρό Θεσσαλονίκης.** Στο αστικό πεδίο, η Θεσσαλονίκη μπαίνει σε μια νέα φάση με την επέκταση του Μετρό προς Καλαμαριά. Το έργο περιλαμβάνει 4,8 χιλιόμετρα υπόγειας γραμμής και πέντε νέους σταθμούς, αλλάζοντας ριζικά τις μετακινήσεις προς τα ανατολικά. Ανάδοχος είναι η ΑΚΤΟΡ, η οποία έχει αναλάβει και συμπληρωματικές εργολαβίες ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, η λειτουργία της γραμμής τοποθετείται έως το Πάσχα, δίνοντας στην πόλη το πρώτο «γεμάτο» δίκτυο Μετρό έπειτα από δεκαετίες αναμονής.

Κυκλοφοριακή ανάσα

*** Τριπλός κόμβος Σκαρामαγκά.** Κομβικής σημασίας για την Αττική είναι ο τριπλός κόμβος Σκαρामαγκά, ένα έργο που φιλοδοξεί να δώσει απάντηση σε ένα από τα μεγαλύτερα κυκλοφοριακά προβλήματα του Λεκανοπεδίου. Στον διαγωνισμό έχει αναδειχθεί μειοδότης το σχήμα ΜΕΤΚΑ - Δομική Κρήτης. Εφόσον δεν υπάρξουν προσφυγές, το έργο μπορεί να συμβασιοποιηθεί έως το καλοκαίρι, ανοίγοντας τον δρόμο για την πρώτη μεγάλη αναδιάρθρωση των κυκλοφοριακών ροών στη δυτική είσοδο της Αθήνας, σε ένα σημείο όπου συγκλίνουν η Αττική Οδός, η εθνική οδός και το λιμάνι.

*** Μητροπολιτικό Πάρκο Αέανων.** Στο ίδιο «κύμα» συμβασιοποιήσεων εντάσσεται και το Μητροπολιτικό Πάρκο Αέανων στο Φάληρο. Στον διαγωνισμό έχει επικρατήσει το σχήμα ΤΕΡΝΑ - ΜΕΤΚΑ, επιβεβαιώνοντας τη συγκέντρωση των μεγάλων έργων αστικής ανάπτυξης σε λίγους ισχυρούς ομίλους. Το έργο θεωρείται η μεγαλύτερη δημόσια ανάπτυξη μετά τον Βοτανικό και έρχεται να ολοκληρώσει τις παρεμβάσεις στον Φαληρικό Όρμο, που ξεκίνησαν πριν από περίπου μία δεκαετία.

Δεν αντέχει νέες
καθυστερήσεις η Γραμμή 4 στο
Μετρό Αθήνας, αλλά ούτε και
το FlyOver στη Θεσσαλονίκη
ή ο ΒΟΑΚ στην Κρήτη

Πέρα από τις παραδόσεις και τις νέες υπογραφές, το 2026 είναι κυρίως χρονιά κρίσιμης προόδου για έργα που βρίσκονται ήδη σε κατασκευή και δεν μπορούν να αντέξουν νέες καθυστερήσεις. *** Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας.** Βρίσκεται στην κορυφή της λίστας. Εχοντας συμπληρώσει περίπου 4,5 χρόνια κατασκευής, το έργο μπαίνει σε φάση επικαιροποίησης χρονοδιαγράμματος. Το μεγαλύτερο αγκάθι παρα-

μένει ο σταθμός «Ευαγγελισμός», που παραμένει μπλοκαρισμένος και εξελίσσεται σε σοβαρή πηγή καθυστέρησης, με την αγορά να κάνει ήδη συγκρίσεις με την πολυχρόνη υπόθεση του σταθμού «Βενιζέλου» στη Θεσσαλονίκη. Για το 2026, το βασικό ζήτημα είναι το ξεμπλοκάρισμα του σημείου, η πρόοδος στην Πανεπιστημιούπολη και η ολοκλήρωση των παρακάμφσεων δικτύων στο Γουδί. Θετική εξέλιξη αποτελεί η καλή πορεία των μετροπόντικων, που εκτιμάται ότι έως το τέλος του έτους θα έχουν ολοκληρώσει τη διάνοξη των περίπου 13 χιλιομέτρων σπράγγων.

*** ΒΟΑΚ.** Το έργο αποτελεί το δεύτερο κρίσιμο μέτωπο και συνδέεται άμεσα με τα τελευταία ορόσημα του Ταμείου Ανάκαμψης και απαιτεί επιτάχυνση έως τον Αύγουστο. Το μεγάλο στοιχείο είναι η ενεργοποίηση του τμήματος Κίσσαμος - Χανιά - Ηράκλειο, ενώ στα

ανατολικά, από Χερσόνησο έως Αγίο Νικόλαο, οι εργασίες προχωρούν μόνο όπου έχουν ολοκληρωθεί οι απαλλοτριώσεις. Ο ΒΟΑΚ αποτελεί σήμερα το μεγαλύτερο νέο οδικό έργο που υλοποιείται στην Ευρώπη και φιλοδοξεί να αλλάξει ριζικά την οδική ασφάλεια και τις μεταφορές στην Κρήτη.

*** FlyOver της Περιφερειακής Θεσσαλονίκης.** Εχοντας ιδιαίτερη βαρύτητα, και με βάση το επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα, το έργο πρέπει να παραδοθεί τον Μάιο του 2027, όμως το 2026 είναι η χρονιά που θα κριθεί αν αυτός ο στόχος είναι ρεαλιστικός. Το στοιχείο αφορά την επιτάχυνση της κατασκευής του καταστρώματος, ώστε η νέα υπερυψωμένη αρτηρία να μπορέσει να εξυπηρετεί έως και 10.000 οχήματα ανά ώρα, αποσυμφορώντας μία από τις πιο επιβαρυνόμενες οδικές αρτηρίες της πόλης.

*** Σιδηροδρομική Σήραγγα Σεπολίων.** Παραμένει ένα από τα πιο προβληματικά έργα. Έπειτα από τεχνικές αστοχίες και καθυστερήσεις, η ολοκλήρωση μετατίθεται πλέον για το 2028 ή και ακόμη αργότερα. Το 2026 θεωρείται κομβικό: εφόσον ξεπεραστούν τα προβλήματα, μπορεί να προχωρήσει η πρώτη από τις δύο διπλές σήραγγες, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για την κατάργηση των ισόπεδων διαβάσεων στο κέντρο της Αθήνας.

Της
**Στεφανίας
Σούκη**
stefania.soukka@gmail.com

Ρεπορτάζ

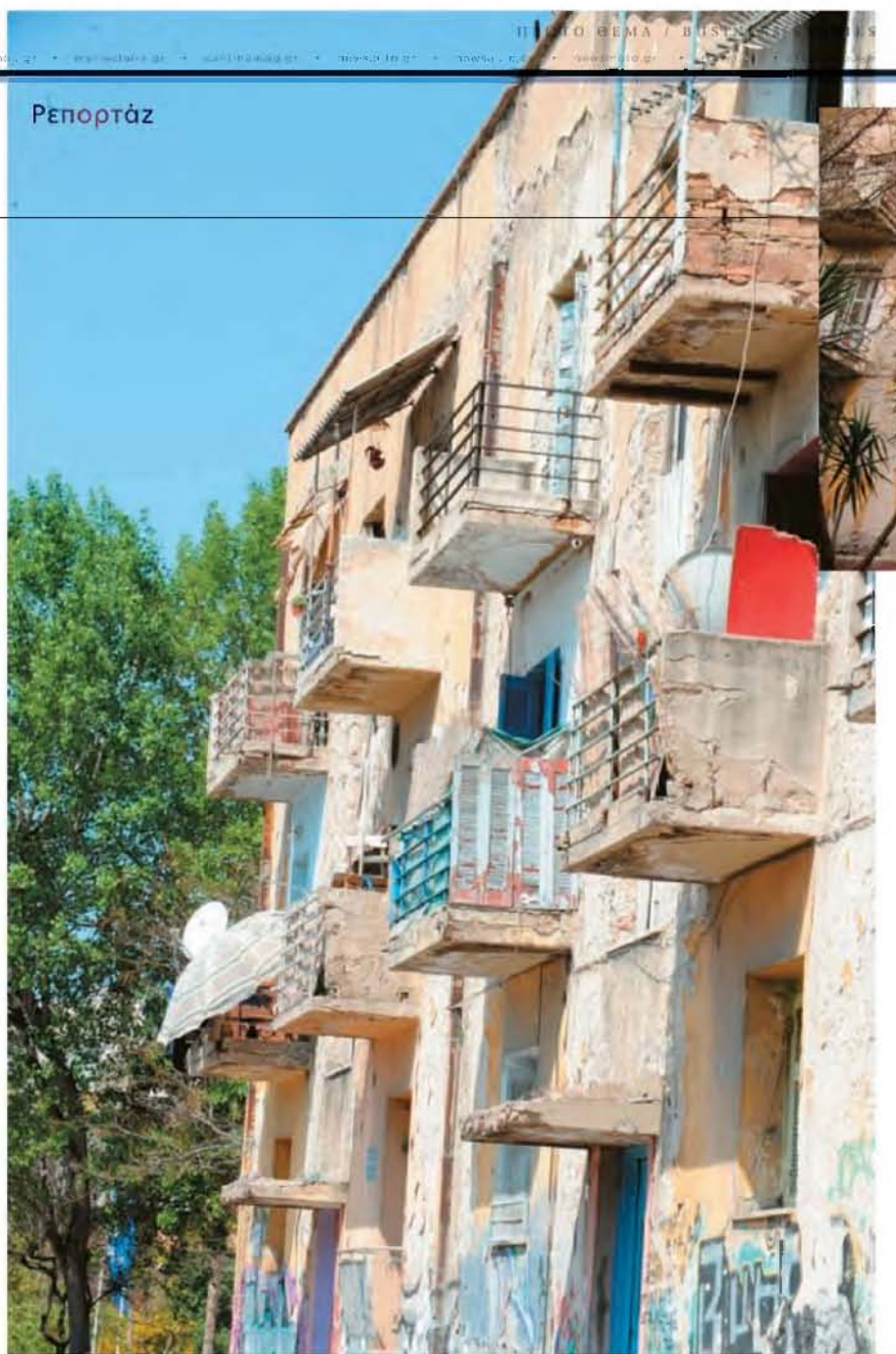
Μια νέα εξέλιξη για ένα από τα πιο γνωστά σημεία στην Αθήνα, που έχει βρεθεί σικ ολίγες φορές τα τελευταία χρόνια στο επίκεντρο των συζητήσεων, έρχεται τώρα, με την Περιφέρεια Αττικής να αναλαμβάνει πρωτοβουλία και να κάνει τις διαγωνιστικές διαδικασίες. Ο λόγος για τα Προσφυγικά της Λεωφόρου Αλεξάνδρας, για τα οποία πλέον οι συνθήκες φέρονται ότι έχουν ωριμάσει - χρηματοδοτικά και μελετητικά - προκειμένου ένα κομμάτι αυτών, και συγκεκριμένα οι 4 από τις 8 ιστορικές πολυκατοικίες, να πάρει τον δρόμο της αποκατάστασης σε ένα έργο της τάξης των 15 εκατ. ευρώ.

Ετσι, το α' τρίμηνο του 2026 θα συμμετοδοποιήσει την εκκίνηση της διαγωνιστικής διαδικασίας για την πρώτη φάση του σχεδίου αξιοποίησης των Προσφυγικών από την Περιφέρεια Αττικής, η οποία, όπως προβλέπεται με βάση τον υφιστάμενο σχεδιασμό, θα τρέξει με ορίζοντα το 2028. Ο στόχος είναι η αποκατάσταση αρχικά 108 διαμερισμάτων προκειμένου αυτά να χρησιμοποιηθούν για κοινωνική κατοικία, αλλά και φιλοξενία συνυπόδησ ασθενών του όμορου νοσοκομείου «Άγιος Σάββας».

Αντικείμενο του έργου

Ως προς αυτό καθαυτό το αντικείμενο του έργου, πρόκειται για τις 4 πρώτες πολυκατοικίες από την πλευρά της Λεωφόρου Αλεξάνδρας που ανήκουν στην Περιφέρεια Αττικής, με διαμερίσματα που είναι πλήρως μεταβιβισμένα/υπό κατοχή της Περιφέρειας από το Ελληνικό Δημόσιο. Επιστημονικά εδώ θα απαιτο οι συνολικών 8 ιστορικών πολυκατοικιών και των 228 διαμερισμάτων έχουν μεταβιβαστεί στην Περιφέρεια Αττικής τα 177, ενώ τα άλλα 51 παραμένουν ιδιόκτητα. Η α' φάση του σχεδίου αποκατάστασης αφορά 4 πολυκατοικίες με 100 διαμερίσματα, δεδομένου ότι οι υπόλοιπες 4 διέπονται από ρευστό ιδιοκτησιακό καθεστώς. Γι' αυτό και - όπως είναι ελλογικό - είναι σαφώς πιο δύσκολη η αποκατάστασή τους κάτω από έναν ενιαίο σχεδιασμό και επί του παρόντος, σε αυτό το στάδιο, μένουν εκτός της α' φάσης αξιοποίησης μέχρι να αποσαφηνιστεί πλήρως το ιδιοκτησιακό καθεστώς, με πιο μακροπρόθεσμο στόχο να αποτελεί ακόμη και το ενδεχόμενο περαιτέρω απαλλοτριώσεων.

Το εγχείρημα δεν είναι και το πιο εύκολο, ειδικά αν ληφθεί υπόψη ότι οι ιστορικές πολυκατοικίες με τα συνολικά 228 διαμερίσματα της Λεωφ. Αλεξάνδρας που κλείνουν σχεδόν έναν αιώνα - η ανέγερσή τους ξεκίνησε το 1933 - έχουν περάσει τις τελευταίες δεκαετίες από χίλια κύματα. Οικολογικές ανησυχίες υπήρξαν σε προηγούμενες προσπάθειες αναδόμησης - αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων και αυτών της προηγούμενης δεκαετίας, ενώ η υλικοανθρώπινη έχει και επιληφθεί εδώ και χρόνια από ομάδες και συλλογικότητες. Σε καθεστώς κατάληψης τελούν και οι 4 μπροστινές πολυκατοικίες που έχουν

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ

Ξεκινά ο διαγωνισμός για 4 από τις 8 ιστορικές πολυκατοικίες
- Στόχος της Περιφέρειας Αττικής να αποκατασταθούν 108 διαμερίσματα μέχρι το 2028

Στόχος είναι η διατήρηση του κοινωνικού χαρακτήρα του ιστορικού συγκροτήματος με τη μετατροπή του σε κοινωνικές κατοικίες. Με τον τρόπο αυτό θα καλυφθούν στεγαστικές ανάγκες ευάλωτων ομάδων, ενώ μέρος των αποκατεστημένων διαμερισμάτων θα χρησιμοποιηθεί για τη φιλοξενία συνοδών ασθενών του νοσοκομείου «Άγιος Σάββας»

ενταχθεί τώρα στην α' φάση του σχεδίου αποκαταστάσεως, με αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής να σχολιάζουν σχετικά ότι «το θέμα της εκκένωσης είναι ζήτημα των αρμόδιων αρχών», προφανώς των υπουργείων Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη.

Χρηματοδότηση και χρονοδιάγραμμα

Σε αυτή τη συγκυρία, η νέα εξέλιξη για την εκκένωση της διαγωνιστικής διαδικασίας έρχεται έπειτα από τη σχετική διαβούλευση της Περιφέρειας με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ώστε να προβλεφθεί πρόσθετη ενίσχυση με νέα δρώσα. Η οποία αφορά την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση. Στο πλαίσιο αυτό, έχει εξασφαλιστεί χρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς πόρους της Περιφέρειας Αττικής, μέσω του Περιφερειακού ΕΣΠΑ 2021-2027, με τον συνολικό προϋπολογισμό του έργου να ανέρχεται, όπως προαναφέρθηκε, μέχρι των 15 εκατ. ευρώ για την αποκατάσταση, ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση του συγκροτήματος.

Ως προς το χρονοδιάγραμμα, συνολικά προβλέπεται η δημοπράτηση του έργου εντός του πρώτου τριμήνου 2026, η συμβασιολογία επίσης εντός του τρέχοντος έτους και η ολοκλήρωση, καθώς εκχόντων των πραγμάτων με βάση το σημερινό χρονοδιάγραμμα, έως το 2028. Αυτό που προάσκει ως κύριο κεντρικό πυρήνα της φιλοσοφίας του έργου είναι η διατήρηση του κοινωνικού χαρακτήρα μέσω της μετατροπής ενός ιστορικού συγκροτήματος που κουβαλά κοινωνική μνήμη σε κοινωνικές κατοικίες. Με τον τρόπο αυτό, όπως προβλέπει ο σχεδιασμός, θα καλυφθούν στεγαστικές ανάγκες ευάλωτων ομάδων - πολύτες με χαμηλό εισόδημα, χαμηλόσυνταξιούχοι, νέοι 25-39 ετών, άνεργοι με ένταξη σε εργασία κ.ά. - ενώ μέρος των αποκατεστημένων διαμερισμάτων θα χρησιμοποιηθεί για χώρους φιλοξενίας συνοδών ασθενών του Γενικού Αντικαρκινικού Νοσοκομείου «Άγιος Σάββας».

Οι όροι διάθεσης της κοινωνικής κατοικίας εξαρτώνται εν προκειμένω από την Πολιτεία, ενώ η Περιφέρεια σε συνεργασία με τον αναπτυξιακό της οργανισμό, τη Νέα Μητροπολιτική Αττική Α.Ε., θα αναλάβει τη διαχείριση των αιτήσεων των πολιτών και την εν γένει λειτουργία

«Η Περιφέρεια Αττικής αναλαμβάνει μια ιστορική ευθύνη: να ενισχύσει τη Προσφυγικά στην κοινωνία - και μάλιστα ως εργαλείο κοινωνικής συνοχής για το παρόν και το μέλλον», δηλώνει στο «ΘΕΜΑ» ο περιφερειάρχης Νίκος Χαρδαλιάς. «Πριν από έναν αιώνα, αυτά τα κτίρια στεγάζαν χιλιάδες πρόσφυγες που αναζητούσαν ασφάλεια και μια νέα αρχή. Σήμερα, στο ίδιο πνεύμα αλληλεγγύης, σκοπεύουμε να τα μεττρέσουμε ως χώρους κοινωνικής κατοικίας, υδρευόμενα και ευκαιρίες για ενέλεοντες σε πολίτες μας. Η κοινωνική πολιτική είναι κεντρική επιλογή ευθύνης και καθημερινής ταχνοοίας δίπλα στους ανθρώπους που έχουν πραγματική ανάγκη. Όλο το προηγούμενο διάστημα μεθοδεύσαμε την επικαιροποίησή της μελέτης, διεισθεσαμε γρα-

φειοκρατικές εκκρεμότητες και, κυρίως, εξασφάλισα τη χρηματοδότηση από τους ευρωπαϊκούς πόρους της Περιφέρειας, προσθέτοντας ειδική δρ-

ρωθεί έως το 2028, μεταμορφώνοντας ένα σημαντικό κομμάτι του αστικού ιστού.

Τα αποκατεστημένα διαμερίσματα θα υποδέχονται οικογένειες, άνεργους που εντάσσονται ξανά στην αγορά εργασίας, νέους και ηλικιωμένους με χαμηλό εισόδημα, ενώ σε μέρος αυτών θα φιλοξενοούνται συνοδοί ασθενών του «Αγίου Σάββα». Δεν μιλάμε για απλή ανακαίνιση χώρων. Πρόκειται για επένδυση στην αξιοπρέπεια και την κοινωνική συνοχή, με σχέδιο, συνεργασία και οξυγόνο στην Ιστορία ώστε να δώσουμε νεανιστή στα Προσφυγικά. Αποδεικνύουμε στην πράξη πως όταν υπάρχουν πολιτική βούληση και στενισιομέ-νες ενέργειες, η κοινωνική πολιτική και η βιώσιμη ανάπτυξη μπορούν να έχουν απτά αποτελέσματα στην καθημερινότητα των συμπολιτών μας».

Nikos Χαρδαλιάς
«Επιτιρέφουμε την κοινωνία»

στην πράξη πως όταν υπάρχουν πολιτική βούληση και στενισιομέ-νες ενέργειες, η κοινωνική πολιτική και η βιώσιμη ανάπτυξη μπορούν να έχουν απτά αποτελέσματα στην καθημερινότητα των συμπολιτών μας».

των κυρίων. Ένας επιπλέον στόχος από αυτό την α' φάση αποκαταστάσεως των 108 διαμερισμάτων από πλευράς της Περιφέρειας είναι κι αυτός της ενίσχυσης της ασφάλειας στην ευρύτερη περιοχή λόγω κατελήψεων και φαινομένων ανασφάλειας σε ορισμένα τμήματα των κτιρίων.

Το ιστορικό

Η ανέγερση των Προσφυγικών της Λεωφόρου Αλεξάνδρας, ιστορικά τεκμήρια του προηγούμενου αιώνα για τη στέγαση

Ελλήνων προσφύγων από τον Πόντο και τη Μικρά Ασία, ξεκίνησε το 1933. Οι πρώτες τέσσερις πολυκατοικίες, 120 διαμερισμάτων, κατασκευάστηκαν την περίοδο από το 1933 έως το 1935 σε σχέδια του πολιτικού μηχανικού Δημήτρη Κυριακού, ενώ τις άλλες τέσσερις με τα υπόλοιπα 108 διαμερίσματα ανέλαβε ο αρχιτέκτων μηχανικός Κίριον Λάσκωρης (σ.σ.: σημερινό υπάλληλος τότε στην Τεχνική Υπηρεσία του υπουργείου Πρωτοκ. - ΤΥΠ) και η κατασκευή τους ολοκληρώθηκε την περί-

οδο από το 1934 έως το 1936. «Πρόκειται για το απομεινάρ της δράσης ενός κρατικού μηχανισμού οργανωμένων δόμοις, που συστάθηκε για πρώτη φορά στο πλαίσιο ενός ευρείου σχεδίου προκειμένου να στεγαστούν οι μεγάλες προσφυγικές από τη Μικρά Ασία, που είχαν κατακλύσει το λιμάνι της Αθήνας, αλλά και όλη την Ελλάδα», όπως αναφέρεται από την Αρχαιολογία της Πόλης των Αθηνών. «Στη συγκεκριμένη περίπτωση προκρίθηκε η ανέγερση 228 συνολικά διαμερισμάτων, καταμετρημένων σε οκτώ πολυκατοικίες που διατάσσονταν επάλληλα μεταξύ τους και παράλληλα προς τον άξονα της Λεωφόρου. Ανασφράφιστηκαν κτίρια, στη γραμμή του γερμανικού φονεοαναλισμού, από τα οποία επέλεξαν και κατασκευάστηκαν με πλάκες οπλισμένου σκυροδέματος και επιχρισμένη λιθοδομή, χωρίς ίχνος διακόσμησης ή άλλης παραδείσμης σε πλαστικές αναζητήσεις. Η μόνη διακόσμηση που υλοποιήθηκε σήμερα ο φάκος ο οποίος γεμάτα αυτά κτίρια είναι προϊόν της έκτακτης ιστορικής διαδρομής του τόπου, όπως και είναι οι τοιχογραφίες των Δεκαμβριανών του 1944 στους τοίχους».

Οι 8 πολυκατοικίες έχουν συνολικά εμβαδόν 17.215 τ.μ. και αποτελούνται από τα 228 διαμερίσματα των περίπου 50 τ.μ., ενώ χαρακτηρίστηκαν μνημεία σε δύο φάσεις: οι δύο πρώτες με απόφαση του 2003 (ΦΕΚ 1747/Β/26-11-2003) και οι υπόλοιπες 6 με έτερη απόφαση του 2009 (ΦΕΚ 62/13-2-2009). Ο χαρακτηρισμός επιλύθηκε μετά τον τερματισμό του δημοψηφίσματος προς τα τέλη της δεκαετίας του '90, όταν έγιναν οι κυβερνητικές ανακοινώσεις για την κατεδάφιση των Προσφυγικών με στόχο τη μετατροπή της έκτασης σε πάρκο αναψυχής - ο οποίος και στη συνέχεια κατασκευάστηκε ως Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Τότε ήταν και η περίοδος όπου ιδιοκτησίες των διαμερισμάτων πέρασαν στο Δημόσιο (οι οποίες Κτηματική Επιτροπή του Δημοσίου) είτε μέσω πώλησης, είτε μέσω αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, οδηγώντας τελικά στο σημερινό ρεϊκό ιδιοκτησιακό καθεστώς για μέρος του συγκροτήματος.

Η δεκαετία του '00 που ακολούθησε ήταν έντονη, με δικαστικές προσφυγές για τη διάδοση των πολυκατοικιών, συμπεριλαμβανομένου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, οδηγώντας τελικά στην χαρακτηρισμό του συνόλου ως μνημείου το 2009 - και μάλιστα ως «ελάχιστο σωζόμενο συγκρότημα κοινωνικής κατοικίας της μεσοπολεμικής περιόδου». Ανοποφευκτος ήταν στο μεσοδιάστημα και ο μαρσμός, οι καταλήψεις, οι καιαλήψεις, ειδικά την προηγούμενη δεκαετία και προτού ακόμη περάσουν κάτω από την ομπρέλα της Περιφέρειας. Τα Προσφυγικά είχαν ενταχθεί στο Τμήμα Αποποίησης Ιδιοκτησίας Περιουσίας του Δημοσίου - ΤΑΙ-ΠΕΔ) και πλέον, σε αυτή τη συγκυρία, τίθεται σε νέα βάση.

Της **ΣΙΛΒΕΣ ΣΤΑΥΡΟΠΕΡΡΑΚΟΥ**
s.stavroperrakou@realnews.gr

Τα δύο «κλειδιά» για να ανοίξουν τα κλειστά ακίνητα

Διπλό μπάονους στους φορολογούμενους για να ανοίξουν τα κλειστά ακίνητα με επιδοτήσεις και φοροσπαλλάνες ενεργοποιεί η κυβέρνηση. Στόχος είναι η αύξηση της προσφοράς κατοικιών προς εννοίκηση και η συγκράτηση των τιμών, μέσω παρεμβάσεων που συνδυάζουν κίνητρα, ανακαινίσεις και φορολογικές ελαφρύνσεις.

Κεντρικός άξονας είναι ένα νέο συνδυαστικό πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης και ανακαινίσης ισταίων κατοικιών, με προϋπόθεση τη διάθεσή τους στη συνέχεια για μακροχρόνια μίσθωση. Με τον τρόπο αυτό, αξιοποιείται το υιοτάμενο κτηνικό απόθεμα, βελτιώνεται, η ενεργειακή απόδοση των σπιτιών και αυξάνεται ο αριθμός διαθέσιμων κατοικιών στην αγορά.

Παράλληλα, θεσπίζεται πλήρης απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για ιδιοκτήτες που ανοίγουν «κλειστά» ακίνητα και τα διαθέτουν προς εννοίκηση. Το μέτρο στοχεύει να κινήσει χιλιάδες ανενεργές κατοικίες, προσφέροντας οικονομική ανάσα τόσο στους εννοικιαστές όσο και στην αγορά.

Επιδώση

Κεντρική επιδίωξη του προγράμματος είναι η ενεργοποίηση των κλειστών κατοικιών που παραμένουν ανεξμετάλλευτα, ελεύθερα και κενά, είτε λόγω παλαιότητας είτε λόγω οικονομικής αδυναμίας των ιδιοκτητών να προχωρήσουν σε ανακαίνιση. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών, τα ακίνητα θα μπορούν είτε να κατοικηθούν από τους ίδιους τους ιδιοκτήτες είτε να διανεθούν προς μίσθωση για τουλάχιστον πέντε έτη, ενισχύοντας ουσιαστικά την πραγματική σκενίτη προς εννοίκηση. Παράλληλα, για τα ανοικτά και ιδιοκατοικημένα ακίνητα, το πρόγραμμα επιδιώκει τη συνολική αναβάθμιση του οικιστικού πλούτου, δίνοντας ζωή σε παλιές κατοικίες και βελτιώνοντας τις συνθήκες διαβίωσης των νοικοκυριών.

Ξεκινά το πρόγραμμα ύψους έως 36.000 ευρώ για εργασίες ανακαίνισης και τριετή απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στους ιδιοκτήτες προκειμένου να διατεθούν σπίτια που σήμερα είναι αναξιόποινα

Ιδιαίτερη πρόβλεψη υπάρχει και για τη μακροχρόνια μίσθωση ανακαινισμένων κατοικιών στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίοι στη συνέχεια θα τις διαθέτουν σε δημοσίους λειτουργούς, σε περιπτώσεις που υπάρχει αυξημένη στεγαστική ανάγκη.

Το νέο πρόγραμμα προβλέπει επικυρήτηση που θα φτάνει έως και το 80%-90% του συνολικού κόστους ανακαίνισης, με ανώτατο ποσό ενίσχυσης τα 36.000 ευρώ ανά κατοικία. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος εκτιμάται ότι θα αγγίζει τα 500 εκατομμύρια ευρώ, ενώ η ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υποβολή αιτήσεων αναμένεται να ανοίξει τον Μάρτιο του 2026, καθώς εκκρεμούν οι τελικές λειτουργικές εφαρμογές. Οι αιτήσεις θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω ειδικής πλατφόρμας με δικαιολογητικά που θα αποδεικνύουν την κατάσταση του ακινήτου και την επιλεξιμότητα του ιδιοκτήτη.

Γενικές εργασίες

Για πρώτη φορά επιδοτούνται εκτεταμένες γενικές εργασίες ανακαίνισης, όπως υδραυλικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, αντικατά-

σταση πλακιδίων, ανακαίνιση μπάνιου, καθώς και εργασίες βαφίματος. Οι ενεργειακές παρεμβάσεις θα εξακολουθούν να περιλαμβάνονται, ωστόσο δεν θα υπερβαίνουν το 20%-30% της συνολικής δαπάνης και θα μπορούν να καλυφθούν, ενδεικτικά, με την εγκατάσταση πλάκας θέρμανσης ή την αντικατάσταση κουφωμάτων. Η επιδότηση θα υπολογίζεται ανά τετραγωνικό μέτρο, με πλάκων τα 300 ευρώ/τ.μ., ενώ η συνολική ενίσχυση δεν θα μπορεί να ξεπεράσει τα 36.000 ευρώ ανά ακίνητο.

500

εκατ. ευρώ
ο συνολικός προϋπολογισμός του νέου στεγαστικού προγράμματος

Κριτήρια

Το πρόγραμμα θα αφορά κατοικίες επιφάνειας έως 120 τ.μ., με οικοδομική άδεια που έχει εκδοθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 1990. Σε ό,τι αφορά τα εισοδηματικά κριτήρια, το όριο εξετάζεται να διαμορφωθεί στα 35.000 ευρώ για ζευγάρια, με προσαύξηση 5.000 ευρώ για κάθε παιδί. Δεν προβλέπεται ηλικιακό όριο για τους αιτούντες, ενώ δίνεται η δυνατότητα σε κάθε ιδιοκτήτη να υποβάλει αίτηση για περισσότερο από ένα ακίνητο. Ιδιαίτερη καινοτομία του νέου προγράμματος αποτελεί το γεγονός ότι δεν θα εντάσσονται μόνο κλειστά ακίνητα που παραμένουν ακατοικητα για τουλάχιστον δύο χρόνια, αλλά και κατοικίες που χρησιμο-

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2026

www.real.gr Realmoney | 7

Στεγαστική κρίση

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

οιοούνται ήδη ως κύρια στέγη, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τα προβλεπόμενα κριτήρια. Για τα κλειστά ακίνητα, βασική προϋπόθεση αποτελεί η υπαχρέωση και οίκησης ή διάθεσης προς ενοίκιαση για τουλάχιστον πέντε έτη μετά την ολοκλήρωση των εργασιών. Αντίστοιχα, στα ιδιοκατοικούμενα ακίνητα, οι δικαιούχοι θα πρέπει να συνεχίσουν να τα χρησιμοποιούν ως κύρια κατοικία για μία πενταετία. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, οι γενικές εργασίες ανακαίνισης θα αντιστοιχούν στο 60%-90% του συνολικού προϋπολογισμού, ενώ οι ενεργειακές παρεμβάσεις θα καλύπτουν λιγότερο από 20%-40%, ανάλογα με το είδος και το εύρος των εργασιών. Η επιδότηση προσυμφωνείται κατά 5% για αριστερές και νισιατικές περιοχές, ενώ επιπλέον 5% προβλέπεται για τρίτεκνους, πολύτεκνους και οικογένειες με άτομα με αναπηρία, ανεξαρτήτως του συνολικού ποσού χρηματοδότησης έως το 90%.

Οι όροι

Επεκτείνεται η απαλλαγή των ιδιοκτητών από τον φόρο εισοδήματος για τρία χρόνια, ενώ διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της για όσους εκμισθώνουν κατοικίες που παρέμειναν κενές για τουλάχιστον 36 συνεχόμενες μήνες.

Με βάση τη νέα ρύθμιση, η τριετής απαλλαγή φόρου χορηγείται για μακροχρόνιες μισθώσεις που θα συναφθούν έως και 31/12/2026, με ανώτατο εμβάδον 120 τ.μ., προσυμφωνούμενο κατά 20 τ.μ. για κάθε εξαρτώμενο τέκνο του μισθωτή πέραν των δύο.

Το ακίνητο πρέπει να έχει δηλωθεί ως «κενό» στις δηλώσεις Ε1 και Ε2 για τα τρία προηγούμενα φορολογικά έτη πριν από την υπογραφή της σύμβασης. Συγκεκριμένα:

■ Η απαλλαγή ισχύει για ιδιοκτήτες που θα ενοικιάσουν κατοικίες που ήταν κενές για τουλάχιστον τρία χρόνια, καθώς και κατοικίες που τα προηγούμενα χρόνια ήταν προς επεξεργασία με βροχολιχνο μίσθωση, επιφανείας 10 τ.μ. έως 120 τ.μ.

■ Οι ενοικιαστές θα πρέπει να συντάξουν τριετή σύμβαση κύριας κατοικίας. Αν ο ένα καυστός αποχωρήσει από την κατοικία, η απαλ-

λαγή θα συνεχιστεί μέχρι τη συμπλήρωση τριετίας, αν εντός τριμήνου ο ιδιοκτήτης συνάψει μία και μόνο νέα τριετή σύμβαση κύριας κατοικίας. Αν λυθεί και η μίσθωση αυτή, χάνεται και η περαιτέρω φοροαπαλλαγή.

■ Η απαλλαγή θα ισχύει κατ' εξαίρεση και για μισθώσεις τουλάχιστον εξαμηνιαίας διάρκειας, για κατοικίες που θα εκμισθωθούν ως ιατρικό ή νοσηλευτικό προσωπικό που απασχολείται σε φορείς της Γενικής Κυβερνητικής, εκπαίδευτικής άλλων των βαθμίδων της δημόσιας εκπαίδευσης καθώς και σε ένστολα προσωπικά των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας. Στην περίπτωση αυτή ο ιδιοκτήτης δεν θα χάνει τη συνέχιση της φοροαπαλλαγής, αν εντός εξαμήνου συνάψει νέες μισθωτικές συμβάσεις κύριας κατοικίας, τουλάχιστον εξαμηνιαίας ή και ενιαίας διάρκειας.

■ Η απαλλαγή ισχύει για κατοικίες των παραπάνω δύο κατηγοριών, των οποίων η πρώτη από τις παραπάνω συμβάσεις ενοικίασης ως κύριας κατοικίας θα συνάφει έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Μίσθωση

Με βάση τη νέα ρύθμιση, η τριετής απαλλαγή φόρου εισοδήματος χορηγείται για μακροχρόνιες μισθώσεις που θα συναφθούν έως και 31 Δεκεμβρίου 2026, με ανώτατο εμβάδον 120 τ.μ., προσυμφωνούμενο κατά 20 τ.μ. για κάθε εξαρτώμενο τέκνο του μισθωτή πέραν των δύο.

■ Η φοροαπαλλαγή παύει να ισχύει και χάνεται για τον εκμισθωτή αν εντός των τριών ετών της διάρκειας της μίσθωσης η κατοικία κενωθεί και δεν ξαναενοικιάσει εντός τριών μηνών. Χάνεται πρακτικά αν κενωθεί και από τον δεύτερο ενοικιαστή για το υπόλοιπο διάστημα.

■ Επί μισθώσεων προς δημοσίους υπαλλήλους επιτρέπονται απεριόριστες μισθωτικές τουλάχιστον εξαμηνιαίας διάρκειας. Η προθεσμία για την επανομίσθωσή της (για να μη καεί η απαλλαγή) είναι εξαμηνιαία, με την άπρακτη πάροδο της οποίας χάνεται η απαλλαγή για το υπόλοι-

πο διάστημα. Στη ρύθμιση συμπεριλαμβάνονται μισθώσεις κατοικιών που έχουν ημερομηνία υπογραφής τους ή έναρξης της ισχύος τους από 8/9/2024 και έως και τις 31/12/2026. Ορίσιν η φοροαπαλλαγή χάνεται οριστικά για οι μισθωματούχοι και οικίες που μέχρι 31/12/2026 δεν θα έχουν συμπληρώσει την τριετία κενότητας ή την ετήσια διάθεση στις βραχυχρόνια μίσθωση.

Στόχος είναι να διατεθούν στην αγορά περισσότερα κλειστά ακίνητα, καθώς από τα στοιχεία μέχρι και το πέρας του φετινού εννιαμήνου μόλις 234 φορολογούμενοι είχαν καταγγείλει ως

χρηστές και αποδέκτες της φοροαπαλλαγής από τον φόρο ενοίκιων, ενώ μέχρι το τέλος του 2025 το ναύτερο αυτό ενδέχεται να προσεγγίσει τους περίπου 700. Πρόκειται, φυσικά, για «σταγόνες στον ωκεανό» των περίπου 700.000 κλειστών κατοικιών πανελλαδικά, εξαιρώμενες όσες εξ αυτών έχουν χαρακτηριστεί «εξαιρετική/δευτερεύουσας κατοικία».

η άποψη
της ΒΑΣΙΣ
ΑΓΓΕΛΟΥ

Σκοντάφτει στη γραφειοκρατία

ΔΥΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ αντανακλούν με ακρίβεια το οξύ στεγαστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά νοικοκυριά. Ο πρώτος είναι το ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος που δαπανάται για στέγη (σύμφωνα με τη Eurostat) και ο δεύτερος είναι ο δείκτης στεγαστικής επιβάρυνσης.

Σύμφωνα με τον πρώτο δείκτη (στοιχεία 2023), οι Έλληνες δαπανούν το 35,2% του εισοδήματός τους στη στέγη έναντι 17,2% των Ισπανών και 14,5% των Ιταλών (ευρωπαϊκός μέσος όρος, 19,7%). Η εικόνα του δεύτερου δείκτη είναι ακόμα πιο θλιβερή: 1 στα 3 νοικοκυριά στην Ελλάδα δαπανά πάνω από το 40% του εισοδήματός του στη στέγη, έναντι 1 στα 10 νοικοκυριά στην Ιταλία και την Ισπανία (ευρωπαϊκός μέσος όρος 10%). Το ερώτημα, λοιπόν, δεν είναι αν έχουμε στεγαστική κρίση, αλλά γιατί κάθεται τόσος πολύς χρόνος. Το πολυδιαφημιζόμενο πρόγραμμα «Στην μου-ξενισιά» τον Απρίλιο του 2023 και -χωρίς να έχουν εξαντληθεί οι πόροι του 1 δισ. ευρώ- επεκτάθηκε με

δεύτερο γύρο τον Ιανουάριο του 2025 με επιπλέον 2 δισ. ευρώ. Αποτέλεσμα: Μόνο 21.000 νέοι έχουν ωφεληθεί έως σήμερα, γεγονός που οδήγησε σε περαιτέρω ελαστικοποίηση των κρατηρίων ένταξης. Η κυβέρνηση φαίνεται ότι αντιλήφθηκε την αστοχία του μέτρου, το οποίο σταλεί στην τσέπη της ζήτησης και όχι της προσφοράς κατοικιών, εξαγγέλλοντας νέο πρόγραμμα επιδότησης, ώστε τα κλειστά ακίνητα να ανακαινιστούν και να δοθούν για μακροχρόνια μίσθωση. Το ερώτημα είναι πώς θα λειτουργήσει αποτελεσματικά το μέτρο, ώστε να έχει τη μέγιστη δυνατή συμμετοχή μέσα στην γραφειοκρατική «Γολγοθά» της ακίνητης περιουσίας. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, για να απολλάγει η αγορά ακινήτων από γραφειοκρατικές διαδικασίες και θεσμικές και διοικητικές καθυστερήσεις, απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για απλοποίηση των διαδικασιών σε όλα τα στάδια της αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας.

Σημειώνεται ότι τα δάνεια του νομού Κατερίνης εκκρεάζουν με βάση την πάγια πρακτική της τοκοχρεολυσίας εφόσον στις τρεις δόσεις, διδόνται για ένα μήνα: ένα τρίτο του κύριου και δύο τρίτα του τόκου του δανείου κεφαλαίου.

Η πρακτική αυτή έχει τεθεί σε αμφισβήτηση ύστερα ο ισό εκατοντάδες προσφυγές σε πρωτόδικα και επρονόμικα σε όλη τη χώρα ενώ διαγιγνώσκονται πως ζητούν ο τόκος να εφαρμόζεται στη ποσότητα δάνειας κάθε μήνα και όχι στο σύνολο των αρχικών

Tns
Maïrns
Lambridi
lampad.sim@yahoo.gr

Εργασία

ΠΟΣΟ ΘΑ ΑΥΞΗΘΟΥΝ ΤΟ 2026 Ο ΚΑΤΩΤΑΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΣΟΙ ΜΙΣΘΟΙ

Ποια παράγοντες εμποδίζουν τις περαιτέρω αυξήσεις

Αισιόδοξα είναι τα μηνύματα για τις μισθολογικές αυξήσεις του 2026, ώστε με τον κατάλληλο βηματισμό ο μέσος μισθός να φτάσει ή και να ξεπεράσει κατά μέσο όρο τα 1.500 ευρώ το 2027, με βάση τις κυβερνητικές δεσμεύσεις.

Σύμφωνα με πληροφορίες από αρμόδιους αξιωματούχους, οι αυξήσεις στον ιδιωτικό τομέα που αποτύπωσε το σύστημα «Εργάνη» για το σύνολο του 2025 (τα επίσημα στοιχεία θα δημοσιοποιηθούν εντός του Φεβρουαρίου) κυμαίνονται μεταξύ 5% και 5,5%. Υψηλότερες αυξήσεις καταγράφηκαν στον κλάδο της τεχνολογίας, της φαρμακοβιομηχανίας, των τροφίμων, στις υπηρεσίες εστίασης, στις δραστηριότητες ενοικίωσης και εκμίσθωσης και τις κατασκευές μηχανημάτων. Υπενθυμίζουμε ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΦΚΑ (Μάιος 2025), που είναι αδιόρθωτα καθώς βασίζονται στις ΑΠΔ, ο μέσος μισθός πλήρους απασχόλησης διαμορφώθηκε στα 1.389,47 ευρώ και ειδικότερα σε 1.451,41 ευρώ για τους άνδρες και σε 1.271,99 ευρώ για τις γυναίκες, φέρνοντας στο προσκήνιο το γεγονός ότι στη χώρα μας περισσότερο από άλλες ευρωπαϊκές χώρες παραμένουν οι διαφορές και τα στερεότυπα ανάμεσα στα δύο φύλα.

Ωστόσο, δύο μέτρα και δύο σταθμά ισχύουν στους μισθούς και ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης.

Οι εργαζόμενοι σε μεγάλες εταιρείες απολαμβάνουν αισθητά υψηλότερες αμοιβές σε σχέση με εκείνους που απασχολούνται σε μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις. Με άλλα λόγια, όσο αυξάνεται το μέγεθος του εργοδότη τόσο αυξάνεται και ο μέσος μισθός. Δεδομένου ότι το 95% των ελληνικών επιχειρήσεων είναι μικρομεσαίες (απασχολούν λιγότερους από 10 εργαζόμενους), αναλαμβάνεται κανείς πως αυτό αποτελεί τη βασική αιτία για το συνολικά χαμηλό επίπεδο μισθών στη χώρα.

Για παράδειγμα, οι υπερεπένδυες με πάνω από 10 εργαζόμενους ο μέσος μισθός για τους άνδρες τον περασμένο Μάιο έφτανε στα 1.550,23 ευρώ, ξεπερνώντας τον στόχο της κυβέρνησης, και για τις γυναίκες στα 1.346,40 ευρώ.

Δύο μέτρα και δύο σταθμά ισχύουν στους μισθούς των ανδρών και των γυναικών αλλά και ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης, με τους εργαζομένους σε μεγάλες εταιρείες να απολαμβάνουν αισθητά υψηλότερες αμοιβές σε σχέση με εκείνους που απασχολούνται σε μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις

Στον αντίποδα, για τις μικρές επιχειρήσεις με προσωπικό μικρότερο των 10 ατόμων οι μηνιαίες αποδοχές διαμορφώνονται στα 1.065,90 ευρώ για τους άνδρες και στα 993,76 ευρώ για τις γυναίκες, με την ψαλίδα να κυμαίνεται από 350 έως 500 ευρώ τον μήνα.

Για το 2026 οι αυξήσεις για τους μισθολογικούς που ορίζονται με μισθό υψηλότερο από τον κατώτατο των 880 ευρώ θα κινηθούν με πιο αργούς ρυθμούς απ' ό,τι το 2025. Οι προβλέψεις του Προβλεπτικού δείχνουν ότι οι αυξήσεις των μέσων μισθών θα κινηθούν γύρω στο 4%-4,5%, με τον πληθωρισμό να κυμαίνεται στο 2,8%, που σημαίνει ότι η πραγματική αύξηση στην τάση του μισθώτου δεν υπερβαίνει το 1,7%.

Τρεις παράγοντες

Το τρέχον έτος οι αυξήσεις των μισθών θα εξαρτηθούν από τρεις παράγοντες:

1/ Τι δυνατότητα θα προσδώσει η αύξηση του κατώτατου μισθού από την 1η Απριλίου 2026. Η πρόβλεψη του υπουργείου Εργασίας προς τους επιχειρηματικούς και κοινωνικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία καθορισμού του νέου κατώτατου μισθού αναμένεται να υποβληθεί τέλος Ιανουαρίου.

Υπενθυμίζεται ότι η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί για αύξηση του κατώτατου μισθού στα επίπεδα των 950 ευρώ στο σύνολο της τριτογενούς, ποσό που εκτιμάται ότι μπορεί να υπερκαλυφθεί έως το 2027.

Με βάση αυτή την προοπτική, ο κατώτατος μισθός υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί κατά 4,8% και από τα 880 ευρώ σήμερα να διαμορφωθεί στα 922 ευρώ. Δηλαδή η αύξηση θα κυμανθεί στα 10-12 ευρώ τον μήνα και στα 588 ευρώ ετησίως. Ισόποσα θα αυξηθούν οι μισθοί από την 1η Απριλίου και στον δημόσιο τομέα. Πρόκειται για την πέμπτη συνεχή αύξηση του κατώτατου μισθού, η οποία αφορά άμεσα 575.684 εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα (22,8%) και περίπου 600.000 στον δημόσιο τομέα.

Η επόμενη αύξηση το 2027 πιθανότατα θα κυμανθεί στο 4%, ώστε ο κατώτατος μισθός να φτάσει στα 960 ευρώ, δηλαδή θα ξεπεράσει τη δεσμευση της κυβέρνησης για καινότερες αποδοχές στον ιδιωτικό τομέα 950 ευρώ. Αντίστοιχα, ο δόκος στον δημόσιο τομέα είναι το εισαγωγικό κλίμακο να φτάσει στα 950 ευρώ την Προκαταρκτική του 2027.

Ωστόσο, όπως καταγράφουν τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, μικρό μέρος της αύξησης των κατώ-

τατων ορίων μεταφέρεται στις υψηλότερες αποδοχές, με αποτέλεσμα οι μέσοι μισθοί να παραμένουν στην πλειονότητά τους συμπίεσμένοι.

2/ Την αύξηση του αριθμού των συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Οι προδοχές από τη συμφωνία κυβέρνησης - κοινωνικών εταίρων για την αύξηση των συλλογικών συμβάσεων σε όσο το δυνατόν περισσότερους κλάδους είναι υψηλές και εκτιμάται ότι θα αρμόσουν να μετατρέπονται σε αυξήσεις αποδοχών εντός του έτους, αν οικονομικοί εταίροι αξιοποιήσουν τις διευκολύνσεις της συμφωνίας που θα προκηθεί στη Βουλή τους επόμενους μήνες.

3/ Τη χαμηλή παραγωγικότητα, κάτι που αποτελεί αγκάθι στην προοπτική αύξησης των μισθών.

Μάλιστα ο ΟΟΣΑ στην πρόσφατη έκθεσή του υποστηρίζει για την Ελλάδα ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή οι αυξήσεις των μισθών να μην υπερβαίνουν την παραγωγικότητα, όπως συνέβη το 2021 όπου η οικονομική αύξηση των μισθών (7,2%) ξεπέρασε τη μεταβολή του ονομαστικού ΑΕΠ (5,8%). Επίσης, εκτιμά ότι το β' εξάμηνο του 2025 το μισθολογικό κόστος αυξήθηκε κατά 8,7%, με αποτέλεσμα να διαβρωθεί και να υπονομευτεί, όπως υποστηρίζει, μέλλοντικά αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Την ίδια ώρα και η ΤτΕ στις τελευταίες της εκθέσεις υποστηρίζει ότι οι μισθολογικές αυξήσεις δεν συνοδεύονται από αντίστοιχο άνοδο της παραγωγικότητας της εργασίας, γεγονός που εγκυμονεί κινδύνους για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Σύμφωνα με την ΤτΕ, η Ελλάδα θα εδωκόσκει να υπολείπεται σημαντικά του ευρωπαϊκού μέσου όρου στην παραγωγικότητα, με αποτέλεσμα οι αυξήσεις μισθών να μεταφράζονται ευκολότερα σε αυξημένο κόστος παραγωγής και πληθωριστικές πιέσεις.

Ετσι, παραμένει εστιακή η ούσιαση για μετριαστές αυξήσεις, σε συνδυασμό με επενδύσεις σε δεξιότητες και τεχνολογία. Ειδικά στην Επένδυση Εκθεση για τη Νομισματική Πολιτική η κεντρική τράπεζα ξεκαθαρίζει ότι η αύξηση των αμοιβών δεν πρέπει να γίνεται σε βάρος της παραγωγικότητας και να επιβαρύνει το μοναδικό κόστος εργασίας, καθώς κάτι τέτοιο θα υπονόησε την ανταγωνιστικότητα της εγχώριας οικονομίας.